

КОММУНИЗМНИҢ ТИИЛЕГЕЗИНЧЕ, БУРУНГААР!

БҮГҮ ЧҮРТТАРЫҢ ПРОЛЕТАРИЙЛЕРИ, НАТТЫЖЫҢАР!

ШЫН

СОВЕТ ЗВИЛЕЛИНИҢ КОММУНИСТИГ ПАРТИЯЗЫНЫҢ ТЫВА ОБЛАСТЬ БОЛГАШ НЫЗЫЛ ХООРАЙ КОМИТЕТЕРИНИҢ, АЖЫЛЧЫ ЧОННАР ДЕПУТАТТАРЫНЫҢ ОБЛАСТЬ БОЛГАШ НЫЗЫЛ ХООРАЙ СОВЕТТЕРИНИҢ ОРГАНЫ

1925 чылда үндөйлөттүнгөн

1961 ч.
НОЯБРЬ
6

ПОНЕДЕЛЬНИК
№ 268 (5058).

Өртөө 2 кап.

СЭКП ТӨП КОМИТЕДИНИҢ ПРЕЗИДИУМ КЕЖИГҮННЕРИ

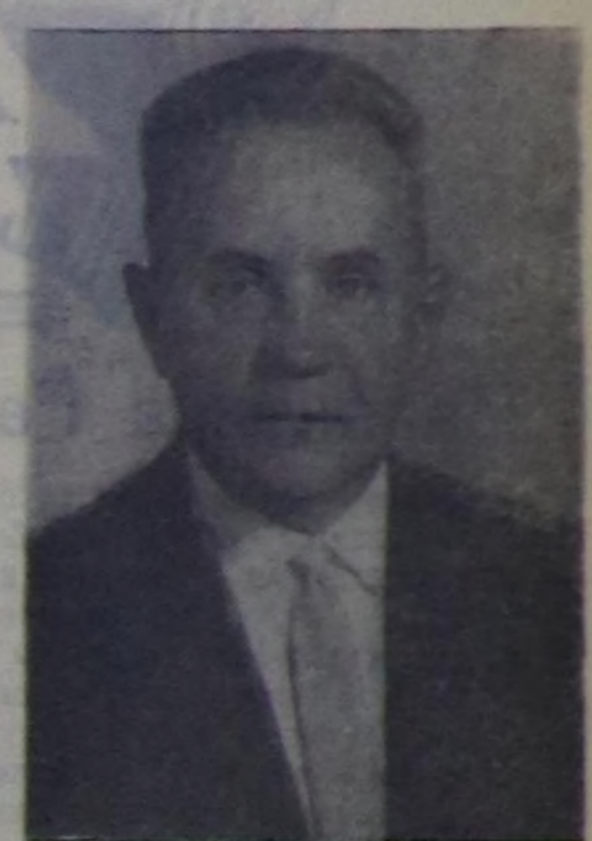
Л. И. Брежнев

Г. И. Воронов

Ф. Р. Козлов

А. Н. Косыгин

О. В. Куусинен

А. И. Микоян

Н. В. Подгорный

Д. С. Полянский

М. А. Суслев

Н. С. Хрущев

Н. М. Шверник

В. В. Гришин

Ш. П. Рашидов

К. Т. Мазуров

В. П. Мжаванадзе

В. В. Щербицкий

ДААРТА БАЙЫРЛАЛ

Даарта байырлап. Октябрьдин социалисттик Улуг революциянын 44 чыл өв. Төөгүдү болгаш улуг байырлап. Совет эки бүрүзү анаа чедикшининг ажурлар дөш шагда-ла белеткенип турган. Бүдүрүгөдө ажилчы-лаа, фермада малчы-лаа, албан чериде интеллигент-лаа чей чыл плазынын үшү чылында алган социалисттик хүдөөгөлери күүсөдир дөш жарак кызыл ажилдап турган. Ол күжө-нйишкннлер эки түдөөдөр берген.

Ам кадыг-даа совет өг-бүлөгө кире бээр болдуза, чугаа чагыс — байырлап дугайы. Кжи бүрүзүнү өөрүшкүзү шырайында көстүп турар хүдүмүзүг, каткы-хөг чайтыгайын турар, ийи-кейин аштанган, бастыган, аш-кейин саттынып, быжырткыган. Чугаа байырлап-ла, байырлап. Хосталган кадыг-дөшкүн демселге чаалап алган, социализми эрес-маадыр күш-ажылы-биле тургускан, ам коммунисттик нийтиледи залбаа-биле тургузарыгче улуг сорук, ийин күзөл-биле кырыпкен совет ажилдер чедикшиннери дөшкөгөн. мурнакчылары мактап, келер үеде ажилчи болуп, хөгдү-омак байырап турарлар.

Даартагы байырлап бо чылын оя-за болгаш төөгүдү үеде болуп турар. Болуптур ажилын байырлаптын бүдүрүгөдө доскан СЭБП-нин XIII съездин бистин чуртка коммунизм тургузушкунуна, делегейин ажилчин болгаш коммунисттик шим-дөшкүннүн, тайбын, демократия болгаш социализм дөш уустарын демселенин төөгүдүгө эргалдеп болушкуну болуп артар.

СЭБП ТБ-нын отчет. СЭБП-нин Программанын дугайында СЭБП-нин XIII съездинде эш Н. С. Хрущевтин илеткелери, оон түдөөдө чугаазы, партиянын чаа Программасы, СЭБП-нин Уставынын дугайында СЭБП ТБ-нын секретары аш Ф. Р. Козловтин илеткел, чаа Устав — бо бүгү документтер марксизм-ленинизм төөгүдүгү хөгжүдө-нин амгы үе-чазында чогаалчы-чы бугу-биле улам хөгжүдөрүнүн чайышанчак үлөгөр-чкжө болган. Илеткелдер болгаш документтер, съездин делегаттарынын чугаалары бистин партияныстын кан иег бызыг өви, ленинчи өрөдиге ка-жал-селөдө шимчымиз база батал көргүскөн. Партияга удур бөлүштүп каржи үүдөгилерин съездин шимги буруу шалынын, В. И. Ленинин Мавзолейинин дугайында оон шивтирди бүгү совет улус, оон иштиде бистин республианын бү-гү ажилчы чоннары изил-биле чүдүдүгөнүч, сеткенин хани-амында дөткөп турар.

СЭБП-нин XIII съездинин шивтирлерин, илангы бистин партия-нын үшкү Программаны совет улус амдыралга чедикшининг боттан-дырып шадарына кадыг-даа чиг-шини турбас. Ол дугайын съездин

колбаштыр чер-черде болгудан турар итингилерге ораторларын чугаа-зы-лаа, чонун ажил-жи-лаа дөшкөдөп, коммунизм бистин чуртувуса тургузарына кжи бү-рүзүнүн кызымаккай ажил-ижи хө-рөк, планнарын, социалисттик хүдөөгөлери ай, квартал, чыл са-нында күүсөдир болгаш ажур күү-сөдир негеттерин совет эки бү-рүзү эки мөдөрөп билип турар.

Тыва автономнуг областы чоокта чаа Тыва Автономнуг Совет Соци-алисттик Республика кылдыр эде тур-гускан чорук-биле колбаштыр, Ок-тябрьнын бо чылы байырлаптын Тыванын ажилчы чоннары база бир оя-за байлал-биле байырлап турар. Тываны Автономнуг Республика кылдыр тургусканы болза бистин коммунисттик партияныстын эш Никита Сергеевич Хрущев баштан Төп Комитединин, Совет чазавис-тин ленинчи национал политиказы-нын чайышанчак көргүзүү, Тыва-нын ажилчы чоннарынын ажил-чи илүү-биле үнөлөни болгаш коон сонгаар ам-даа эки ажилчаарын негеп турар чүүд деп респу-бликанын чогу ханызы-биле мөдө-рөп билип турар.

Чыл чылын үшү чылынның онаалгаларын, социалисттик хүдөө-гөлери чедикшининг күүсөдир, партиянын чаа болуп артан XIII съездинин, Октябрьнын социалисттик революциянын даарта болур 44 чыл оя-за күш-ажылы белетер-биле үткүр дөш калбарган социалисттик чарын эки үрө-түнөөдө берген. Республика бо чылын күрүнө шыг-дамчырына 7 миллион ажур шуд тарааны кырген. Ол дөргө улуг тийлөгө, чүгө дөргө, Тыва болу-пун төөгүдүгө ыгча хөй тарааны күрүнөгө берип көрбөн болгай. Бу-рүнөгө дүк, сүт садарынын талазы-биле социалисттик хүдөөгөлөр күү-сөткөнгөн. Бо бүгү болза республи-канын бүгү ажилчы чоннарынын ажилынын түнөөдө. Улеттүр бү-дүрүгө черлери нийтизи-биле он айларын бүдүрүгө планын ажур күүсөткөн. Бөдө ажил-агынын, бүдүрүгенин, культура-чырымын-кын албан черлеринин, кадык кам-галалынын, улус чырымышынын-кын ыгча хөй мурнакчылары об-дастын Хүндүдөл самбырамында кырып турар. Коммунисттик күш-ажылын шалыпчылары оларынч арамында оя-за чери өөлөп турар. Бүгү мурнакчылар бистин чорга-ралыкыс. Ичтанган СЭБП ТБ-нын «Коммунизм тургузуучуларынч бирги одуругларында чоруп турар коммунисттик күш-ажылы коллек-тивтеринге болгаш шалыпчыларын-га, бүдүрүгенин мурнакчыларына болгаш чазарткычыларына алдар! Эң дээрлерин дуржумгазын бүгү ажилчы чоннарынч хөзз болдура-лылар! деп кыйгырым бөгүн чер болганга онза чиди-биле чаг-гылаанып турар.

Даарта байырлап, Улуг Октябры-нын байырлап-биле, эштер!

Кременчуг гидроэлектростанциянын тудугжуларына болгаш эптекчилеринге Социалисттик Күш-ажылдын Маадыры атты тыпсыр дугайында

ССРЭ-нин Дээди Советинин Президиумунун Чарлы

Кременчугтун гидроэлектростан-циянын тударына шыгарангай чедикшиннери, гидроэлектростанция-нын тудуунга болгаш деригезин эштеп тургузарына күш-ажылын дөшкөгөлөг аргазын тургузарына болгаш непередиранге улуг салымынын кыргени дөш, Соци-алисттик Күш-ажылдын Маадыры ат-ты тывысышкан, Ленин орденин база «Надыр болгаш Маска» ал-дын медальды тыпсырлар болза:

1. Иван Максимович Будинник — Кременчугтудуунун оналуучи-эптекчилеринин бригадир.
2. Дмитрий Афанасьевич Коваленкога — «Гидроэлектромонтаж» трезинин электри эптекчилеринин бригадир.
3. Дмитрий Андреевич Кузнецов — С. Я. Жук атты «Гидротехни-ка» институтунун Украин салбы-рынын директору.
4. Игнатий Трофимович Новиков — мурнда Кременчугтун туду-уунун начальниг чоран, ам ССРЭ-нин Электростанциялар туду-унун министр.
5. Василий Андреевич Харитоновна — «Гидромонтаж» трезинин эптекчилеринин бригадир.

ССРЭ-нин Дээди Советинин Президиумунун Даргазы Л. БРЕЖНЕВ.

ССРЭ-нин Дээди Советинин Президиумунун Секретары М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1961 чылдын ноябрь 4.

ЭКИ КӨРГҮЗҮГЛЕР

СЭБП-нин XIII съездинге ал-дар болдурган социалисттик чары-ка кырышкан. Танды районун «Кызыл партизан» совхозу күрүнө-ге сүт дужар талазы-биле чыл

хүдөөгөзүн 100,3 хуу, дүктү — 111,4 хуу күүсөткөн азы 501,6 тонна сүттү, 24,5 тонна дүктү кү-рүнөгө берген. Совхозтун тараажы-лары бо чылын күрүнө шыгжамы-

рына 12845 тонна эки шынарлыг тарааны урган. Совхоз ийтинин малына енген белеткенинч планын 100,7 хуу, силосту — 108,3 хуу күүсөткөн.

Чуртка улам-на хөй сүттү

Октябрьнын социалисттик Улуг ре-волюциянын байырлаптына ук-куштур калбарган чарыштын түн-нелинде ажил-ишчи рапорттар чер болгандан уламчы турар. Эраин рай-онда «Кызыл сымды» колхозтун төп сүт-баран ферманын саан-чылары алган социалисттик хүдөө-

гелерин ажур күүсөткөннөр. Мурнакчы саанчы эш С. Долаат болунда быжыглан бөлүк тыва инек-теринин бирээнден-не 1600 кг сүт саар тургаш, хөрөк кырында 1848 кг сүттү сагган. Ол мыкшан оон үрүү Балчыт хүдөөгөзүнден 173 кг хөй, эш Чайзат 105 кг хөй

сүттү илек бүрүзүндө сагган. СЭБП-нин төөгүдүгү XIII съездинин материалдарын, эш Н. С. Хрущевтин съездинге кылган илет-келерин номчуп танышкан, фер-манын коллективин, илангы саан-чылар улам белеткен күш-ажылын хүдөөгөлери аш турар.

П. Н. Демичев, СЭБП ТБ-нын секретары.

Л. Ф. Ильичев, СЭБП ТБ-нын секретары.

Б. Н. Пономарев, СЭБП ТБ-нын секретары.

И. В. Спиридонов, СЭБП ТБ-нын секретары.

А. Н. Шелупин, СЭБП ТБ-нын секретары.

Н. А. Муравьева, СЭБП-нин Төп Ревизия Комиссиянын даргазы.

З. Т. Сердюк, СЭБП ТБ-нын чанында Партияга Контроль Комитединин даргазынын бирги орадакчысы.

ААС-КЕЖИК ДУГАЙЫН ЫРЛАП ТҮР БИС

КОММУНИЗМ БАДЫТКАТТЫНЫП ТУРАР

ТАЙБЫН

СЭКП-нің төөгүлүгү XXII съездинде бадыйлаа чаа Программанын сөс бурүзү, утга бурүзү шынап-ла кижэ дугайына Ленин чыгып салышымын-биле дунган чорду. Ону номчуп олтурган, кижини сагыш-сеткил чаггаар-ла хайныгып келип, коммунизмин чагай херөжө, тайбынны быгылаарына бичи-даа бод уугу-хууну кийик-саан келди-дыр.

Бөдүүн совет не маен ажы-төүм көчүт көвей, шүптү 10

КУШ-АЖЫЛ

Төрөөн Коммунисттик партиянын XXII съездинде болгаш Октябрьдин социалисттик Улут революциянын 44 чыл оюнга алдар болдурган социалисттик чарышка киришпешаан. Бодунун чеди чыл планынын 1961 чылдын сентябрьнын эгезинде-ле күсөдүлгөн мен. Совет Эвилелинин Коммунисттик партиянын чаа Программасына — бистин чуртувуса коммунисттик нияттеди тургузарынын программасында айтыган ондур-чагай сорулгаларын бүгү совет

ХОСТАЛГА

Хосталга — мөлчүгени болгаш даралды көрүп чоран бөдүүн кижилерин кезе шадга бодан чоран күзөл, 1917 чылдын октябрьде уаг Ленинни удурутпазы-биле хосталганын белтеп болуп турган хаанын бау-чуруму, капиталистернин эде-чагыргазын ууттаар, ажы-чы чоннарга ден эргени, бүрүн хосталганы тургузуп бөөр дөш социалисттик революцияны үндүргөн Коммунисттик партиянын, ажычын ангыны ачы-хавымазы дык-ла улут чагай-дыр.

ДЕҢ ЭРГЕ

Партиянын XXII съездинин бадыйлаа Совет Эвилелинин Коммунисттик партиянын Программанын эң-не баштай таныш-кып, сагыш-сеткил ханымы-биле хайныгып келген. Бистин кайгамчык чагай даартагы хунавүсче эжити ол документ ажылды турар.

АКЫ-ДУНМАЛЫШКЫ ЕЗУ

Акы-дунмалышкы чорукча үн-дезилетинин тургустунган делегейин социалисттик системазын бүгү улустары боттарынын өзүп турар күчүгүнө даяныш-шаан. Совет Эвилелинин улустарынын акы-дунма дөткөмчө-биле социализмин чедишкенин тургусаш, чырыткымын келди үгө — коммунизмге чедиш келди.

ААС-КЕЖИК

Чер чырып, хүн үнүп келдирге колхоз девисээринде дөткөм олардын мун-мун баш санын колхоз сүрүү шыва алы бөөр ажы-үгө бөдүргөн машина техникалар ол-бо каржып сол-чүп, школаары, уруглар сал-тарында, аскаларде хөтлүг кат-кычугаа, ырлар димиреп тура хүнөөр, ниер дүжүп келди бил-лек-ле колхозтун ийи улут суур-лары — Торгалынын, Чаа-Суур-нун сайтылааннары чилиг чырып, дөerde сымдыстарын адаар-галыштар. — колхозчулар бистерин амьдырал-чуртталгавыс

кижи. Ыччалаа-даа олар эң-не аас-кежиктиг, омак, чоргаар өскөннөр. Оларнын ужу ортумак өөрдилгени доосаш, тускай өртемниг анык кадрлар болуп, Төрөөн чуртунга бараан болуп турарлар, бир олгум, Максим, шериг албанын эрттирип, Ада-чуртун болгаш тайбыннын херөөн камгалажып турар, а оон өскөлери школаарда өөренип турарлар. Бодун төрөөн колхозу-вуста уруглар аскалардын ажы-алыга дузалажып турар мен.

Ындыг чагай амьдыралдыг, аас-кежиктиг өг-бүдөлөр ам

улу-биле бир дөмей кайгамчык сорук киришкенин хүлээп алгаш, амьдыралга ботталдырып агадан мен.

СЭКП-нин чаа Программанын амьдыралга чедишкенин ботталдырар дөш социалисттик чарышты улам калбартырыпче Тыва Автономнуг Совет Социалисттик Республиканын бүгү чолочаачылары, автоажы-агылларын эр, херөжөн ажы-шчилерин кыйгырып тур мен. Бистин чуртувуса коммунизмин тургузары.

лезинден төртүтүнгөш, кандыг аар-бөрге, даралат-мөлчүгени көрбөй чордум дээр.

Бистин облаазымыс ам Автономнуг Совет Социалисттик Республика апарганын бенин кижэ магада-даа ханмас-тыр. Ам бистин Төрөөн чуртувуста ден эрге, хосталга бүрүн хандыр-тынган. Арат кижэ оон ажы-лакчымы, илпейлиг кижикчи-ли болган. Оон чижэон кырган коммунист, пенсионер мөөн амьдырал-чуртталга тодаргай көргүзүп болур. Ол эргелер болгаш хосталгалар бүгү делегейге ам-

байнын хови кадарып чордум. Ол үгө байлар араттарын кандыг-даа эрге-медег чок кудар деп өөр турган.

Уаг Октябрьдин ачызында Тывага тилээн национал-хосталгалыг революция даштыкы болгаш иштикенин даралыгдан арат чонну хосташ, оларнын ден эргезин тысыш берген. Ышчу амыдыралдыг чоран тыша чон ам бүрүн сууражун, колхозчу амьдыралче шилчип кирген.

ССРЭ-нин Дөди Советинин таар» деп партия байырлаалды-биле медегезин. Бу дөерге, Ленин-чи партиянын болгаш совет улустун маандыгыт күш-ажылынын база кызыгар чок демисейин өндүр улут тунелинде, социалисттик чурттарынын амьды-ла калы амьдыралганын болгаш бот-боттарына дузала-жырымын чагай чуртувун күн-нелде болур.

Асы-дунмалышкы калы амьдыралга болгаш бот-бот-тарына дузалажырына үндө-шөшкөш чоруму бис. Ленинчи партиявыс бисти магалыг чагай аас-кежиктин эң-не улут бедилтеринге чөдире бөөр үе ам ырак өвөс.

Улуг байырлалга холбаштыр

Чөөрүр бис. Ленинчи партиявыс бисти магалыг чагай аас-кежиктин эң-не улут бедилтеринге чөдире бөөр үе ам ырак өвөс.

Аас-кежин дилевес, оон чеди келдири аса-ла манап олурбас, а ону кызыл күш-биле чеди алыр болгай. «Байла күш-ажы барыл, аас-кежин инда» деп улустун үлөгөр чугаазын бистер эки билди бис.

Т. ОСУР-ООЛ, Өвүрүнүң «Торгалыг» колхозта хой бригаданын бригадир.

бистин чуртувуста санап четпес хөй. Ону биске улут Октябрь шааннаан, Ленинчи партия, Совет чааа берген.

Коммунизмин тургузучу совет кижилер бистерге ам чагыс-ла чүве чугула херек — быжыг тайбын, жожа-хелбөэ тай-бын калы дугунаашкын. Чер бөмбүрөөн мөнге тайбын, аас-кежиктиг чуртталга улам каас-таар болзун!

Б. МОНГУШ, Тес-Хемдин «Ав-Эрик» колхозта Маандыр не.

нын төөгүлүгү сорулгаларын амьдыралга хуусаа бетинде чедишкенин күсөдиринге бодумун күш-ажыч салышынымын кириер мен. Партиянын, оон эш Никита Сергеевич Хрущев баштаан Ленинчи Төп Комитетинин шылгараңгай удуртпа-газы-биле чырыткымын келди үени — коммунизмин күш-ажы-биле тургузар бис.

Д. ЛЮБНИН, Ызылдын № 2 АТБ-зынын чолочаачын.

даа калбарып, хөгжүүр дээрзин СЭКП-нин XXII съездин айты-ган. Съездинин хүлээп алганы коммунизмин тургузарынын Программасында «Коммунизмче шилчешкенин дөерге кижинин хостуг чоруну, совет хамааты-ларын эргелерин бүгү көмөг-биле хөгжүүр дөш» — деп айтыган. Мындыг магалыг үгө ажылдаары болгаш чурттары кайгамчыкты аас-кежик-тир.

С. АВДЫА, Бай-Тайга район, Бай-Тал суур.

Президиумунун Чарамыс Аргаар бистин областы ам Тыва Автономнуг Совет Социалисттик Республика кылдыр эде тургус-кан. Бистер бөдүвүстун республикавыстыг Дөди Советинин эң баштайгы сонгудаларына күш-ажычы чедишкенин ужуражыр дөш, хайнышкын-ныг белтешип турарымын Октябрьдин Улут байырлаа-биле холбаштыр демдөлгөри өөрчү-чүр.

К. ШАРАВИИ, Маандыр не.

дөш социализм чурттарынын чагыс өвнү могаг чок быжыл-лап, делегейин социалисттик системазынын күчүзүн улгатты-рына бодунуң салышымын кириерин эргөжө чугула деп, Совет Эвилелинин Комму-нисттик партиянын XXII съездинин Резолюциясында айтылган. Бу дөерге акы-дунма-лышкы чорутуң илерди-дыр.

А. ЧАРАШ-ООЛ, журналист.

Чөөрүр бис. Ленинчи партиявыс бисти магалыг чагай аас-кежиктин эң-не улут бедилтеринге чөдире бөөр үе ам ырак өвөс.

Аас-кежин дилевес, оон чеди келдири аса-ла манап олурбас, а ону кызыл күш-биле чеди алыр болгай. «Байла күш-ажы барыл, аас-кежин инда» деп улустун үлөгөр чугаазын бистер эки билди бис.

Р. ТОПЧУПАН, «Совет Тыва» колхозтун саанчызы

Улуу болур. Бистин аныктарын аязы-бүрү тускай эргемгерге өөрдир дугайында партиянын сагыш салышымын ачызында тракторист, комбай-нер, чолочаачы болурун чедиш алган мен.

М. БЫСТАЙ-ООЛ, «Баз-Хем», «Совет Тыва» колхоз.

Бистин республикада культура албан черлеринин — клубтарын, Культура бажынарнын саны чыл бүрү көвүдөп, оларнын ажылына чонун колбок кижилгези улам-на ажыш турар. Уагсун талантылар-нын көрдүдөрү колхоз, совхоз, район бүрүгүнө чылдын-на эртип турары биске чагыч апарган.

Тожу районун бот-тыынгыр коллективинде уран чүүлге таланты-лыг оолдар, кыстар көвүдөп турар. «Совет Тыва» колхозтун танды бө-дүмүчүн каржычылары Валентина Башмирова (солгай талазында) ба-ле Чигжит Биченин таңчылап турарын бот чуртустан көрүр.

Фото В. Лутковтуу.

ИЙИ ХҮЛЭЭЛГЕ КҮҮСЕТТИНГЕН

СЭКП ТК-нын январь Плену-мунуң төөгүлүгү шийтирлерин удур-тулга бөдүрбүшкөн, колхозчулар чыкы тараптага эки белеткенген, оон кыска хуусаа, бедик шынар-дык эрттирген. Ыччанган оларнын күш-ажылы бодунуң үрө-тунелде берген. 4.900 гектар шыге тараа культуларынын чагай дүжүдү үнер. Бир гектардан-на дүжүт ор-тумаа-биле 100 пуд, а чамлык учас-токтардан 130 болган оон-даа хөй пуд болган. Дүжүттүн планнын оонакызы бир гектардан 6—7 цент-нер ашкан.

Байла дүжүт оюй эшанда бөзө чидирг чок ажаап азырына эрге-чок чугула бүгү белтектелди кылы-рыне бистин ажы-агынын алба-лаан. Ыччанган техниканы эки бел-леткээрликче онза кичөөлөгй салган бис. Бүгү механизаторлар техника септелгезинче нионун ийи чар-тыктаа кирген. Комбайн, трактор, автомашина бурзүт, тараа чүдүрү-чүлери болган тараа арытлаар ма-шинналар июль 25-ке чидир бүрүн септеттинген, хову турлаглары ба-за беден турган.

Августун эгезинде бүгү техника хову турлаанга чидиртинген. А. ав-густун ийи он хонунда тараа культуларынын агтылап ажаары эгелен. Ажаап алышымын баштайгы хүнеринден эгелеш ла-фетчистер О. Чыргак-оол, С. Кара-оол олар оонадаларын 120—150 хуу күсөдип эгелеш. Олар чамлык хүнерде 15—16 гектарын тавыча-лай кестирип турган.

Уагт шөдөрдө тараалар быжа бөөри билек-ле бүгү тараа ком-байнаарын ажаап алышымынче кырген. Механизаторлар манаа ба-за бедик мергежлдинн өөргүс-кен. Комбайнерлер Николай Тынтр, Егор Кудумаев, Оюн Маннар-оол олар 532-ден 650 гектар чидир та-рааны кестирген. Ол шыкш тра-ктористер Я. Санчат, П. Ленгов оларнын тракторлары анаа турууш-кун чок бедик бөдүрүчүлүгү ажы-лаан.

Ажаап алышымын чедишкени-ниг чорударына ийи улут күш чолочаачылар болган. Бөдүвүстун 14 автомашиналарымыс, районун ийи амьды-агыл черини, Хову-Асымын болгаш Кызыл хөрайнын он-он ма-шинналары дүжүт ажаап алышы-мынга киришкен. Чолочаачы бүрүзү күш-ажыла бедик үлөгөр-чижекти көргүзүп, эрес шүдүргү ажилдаан-нар. Колхозтун чолочаачылары Иван Кийтөөв, Виктор Ивонин, Оюн Кистаа, Санчат Соном-оол, Оюн Чор-баа болган СЭКП обкомунуң гаражы-нын чолочаачы Иван Кобокто, Хо-ву-Асым АТБ-нын чолочаачы Миха-

Чаа амыдырал

Чап-чаа кылган херимниг, кылап чырык сонгаларыг бажын. Борбак хүрөң шырайлыг, суук кара бажы-нын дүгү бир ийиче чара дырп, алган, шөйбөксимээр кырган дум-чулугу анык херөжөн кижэ ийи бичаи уругта бир-ле чуртугтү нөм-нү номчуп берип олтурган. Ол—дөрт уругларын нези, анык өг-бүзе ээ-ли Балданы Борбай Иргитовна бо-ду. Ол бодунуң уругларын кадык-шынарап өстүрүп, культуруту аажы-чага кижиздиш турар.

Бажынын ишти ийи өрөөл. Ын-да бүгү-ле эт-херекселдер эмге-секселиг. Дөрүндө өрөөлдин орту-лунда төгерик стол салдынтан, ийи талык хана баарында салган дем-мир орунарнын шеверин өткөшөп каан. «Рекорд» дээр радиопремник бар. Ыш-биле хоолдуан кылган Мактага болган Хүндүлөк бижелте-рин дөрүндө ханаа ассылаан. Чер-ле иччаш, бажында кырген кижэ эргидир көрүп, бодан оарга бажыч иштинин шимелдешкенде кирген ар-гылыг пестер Балданы Иргитов-нанын чүве аргып кылар талазы-биле алаэн шеверинга херечлеп турар.

Анык не Балданын күш-ажычы оруу алды чыл мурунда Тес-Хем районун «Чодураа» кол-хозунуң келжигүнүгө киргениден эгелеш. Сөөлү дөрт чылдардан бөөр ол колхозтун хабэ бижырык-чызы бооп ажылдап келген. Бо үе-нин дүргүзүндө анык комсомолчу кыс колхозчуларга эки шынарлыг хабэти бижырып берип, күш-ажыла кызымаккай сеткил-биле ажыла-лап, колхоз баштар черинде бол-гаш колхозчуларын бедик хүндү-келин чаалап ап шыдаан. Комсо-молчу кыс чүге онзаыкан ажылы-га эвес, а хөй-ниитинин ажылына база-ла илпейлиг киршип турар. Борбай Иргитовна амгы үгө кол-хозта херөжөнөр төвөдүлгенин кел-жигүнү болгаш бөдүрүлге комиссия-

анын даргазынын хүлээлгезин күсөдип турар.

Бөдүрүлге комиссиязын кандыг ажылы чордун турар силер—деп айтырымы ол мынчаар харылап турар.

— Бистин чуртка коммунисттик нияттеди тургузар дөш демисей-жип турар бис, мындыг болганда бис күш-ажылы амьдыралдын эрге-жок чугула негелдеш деп коммуни-сттик өзү-биле үнелөөр ужуруг бис. Ыччалаа-даа амгы үгө бистин чам-лык колхозчуларымыс күш-ажылыг ужурдузанын чидир үнелөвейи, ара-галып, күш-ажылыг сагыла-чүрү-мүн каржымы-биле үрөп турарлар, а бис оларын кижиздиш, демниг амыс-ишче чагыс-даа кижэ эр-тырбай, эвилелдеп турар бис.

Борбай Иргитовнанын мынчаар чугаалап оары-ла көчүт чөп. Аас-кежиктиг бай амьдыралды чүг-ле күш-ажылы тургузар. Совет кажэ бурзү күш-ажылы коммунисттик өзү-биле үнелеп, оон бөдүрүчүлүгүн улам бедиктен тууду-на бистин чур-тувус коммунизминин материал-тех-нисттик базазын кыска хуусаада тургузуп, коммунисттик нияттедече улам чөөкшүлаар апаар.

Маана анык ала Балданы Дөм-бү Павеловичини база-ла чугаала-байн барып болбас. Ол төрөөн кол-хозу «Чодураага» 1953 чылдан эгелеш чолочаачылап келген. Хүлээп алган машиназын камниг, бөдү-нүн чолочаачы хүлээлгезин ак-сетка-дыг күсөдип турар.

Эркен чылын анык өг-бүзе ниятте-биле ийи мун ийи чүс күш-хүнүн ажылап алган, тараа-нын тонна-тонназы-биле, ашаны муң-муну-биле алганнар. Дөмбү-биле Борбай оларын ада-недери шаанда мындыг чырыткылыг, бай-шыла-гыр чаа амьдыралды көрбөй чор-раалар. Анык өг-бүленин кай-гамчык чагай, бай-шылагыр амь-дыралы Октябрьдин социалисттик Улут революциянын ачымы-дыр.

О. ХӨВӨМӨИ.

Эки үе, хөглүг үе

Ада-өгбө чүс-чүс чылда Манап келген күзели бо: Ажыл-алдар, эртем—күчү, найырал—туу,

Магалыг шаг бодарап ор.—Келди үе, эки үе, хөглүг үе Херелденген, чырып келген, чаймынган!

Дамырактар шатчып-катчып, Далай болуп, чалгаан ышкаш, Чернин байлаа, эртем-күжү, чонуну мры

Четче-бүрүн сайзырап тур.—Келди үе, эки үе, хөглүг үе Херелденген, чырып келген, чаймынган!

Хостуг чоннар эңсө оруу—Коммунисттик өзү-төрү, Часкы хүн дег, күлөр дөт дег, шалкын мен дег,

Чайгылыш чок бодарап ор.—Келди үе, эки үе, хөглүг үе Херелденген, чырып келген, чаймынган!

А. ДАРЖАА.

СЭКП-нин XXII съездинин материалдарын чер болганда таныжып турар. Танды районун «Кызыл партизан» совхозунун Кара-Чыраада хойчулары съездинин материалдарын чүгө номчула, бедика-биле таныжып турар эвес, ам үгө пиянда санында болур кичээлдеринге өөренип эгелей бергенер.

Чурунта: Кара-Чыраада чаа организастан хойжу бригаданын келжигүннеринге совхозтун мал өмчүн эш О. Төмүр-оолдун СЭКП-нин XXII съездинин мате-риалдарын таныштырып олурары.

Фото В. Лутковтуу.

КОММУНИЗМНИ КҮШ-АЖЫЛ-БИЛЕ ТУРГУЗАР БИС

КОММУНИЗМНИН ХҮНУ ҮНУ КЕЛГЕН

СЭКП-ниң XXII съездин даштыкыда канчаар көрүп турары

СЭКП-ниң XXII съездинин материалдарын танышпай турар чурттагылар буну бистин чуртувуста кайда-даа чок.

Партияның ачызында

ТЕРЕБИТ-ХЕМ. Бистин чуртувуста бүгү-ле чүвени чоңга, совет кижилерин чаагай чоруунга баралгадыр турар.

Тожунуң аңчылары

Тоюу районда «Май бир» колхозтуң аңчылары өрткөн чылын 88.998 рубльдиң ортулазын киирген.

Хой ажылының бригадасы

Бистин колхозка хой ажылының комплексин бригадазын бо чылын чаа уюштуруштурган.

План ажыр күүсеттинген

Партияның XXII съездининге алдар кылдыр алган хүлээгелерин Улуг-Хем районун хереклекчилер ийитилди чедикшииниң күсеткен.

РЕДАКЦИЈАНЫҢ АДРЕСИ: Кызыл, Шетинкин кудумчузу, бажын № 3 ТЕЛЕФОНАРЫ: редакторун 24-63, редакторун оралакчыны 35-24, пропаганда киддиинин 23-54, харыскалыгы секретарынын болгаш харыскалыгы дежурнынын 23-35, көдө ажал-агый киддиинин 25-38, партияны амырлар киддиинин 21-27, улуттур болгаш транспорт киддиинин 22-64, бухгалтерияны 31-75, корректорларын 21-47. Солун кейбей барганда 32-75 телефонго долгара.

Хуусаа бетинде

ЧАДААНА. (Телефон-биле). Чадаанын түдүк-монтаж өргөдөлү бо чылын 1320 дөрбөлчүн метр чурттага бажынарнын ажылаага киирген.

Ишкенин кыштагыларында

Мал ажылының эң-не харыскалыгы үсө кыжын болур. «Сүт-Хөл» совхозтуң Ишкени салбары мал кыштагыларында белеткелин ам барык дооскан.

Күш-ажылчы белек

НАРЫН. СЭКП-ниң XXII съездинге уткуштур калбарган социалист чарыштың түнөйлөдөгү Эрзин районун «Коммунизмче орук» колхозунуң түдүк бригадасын чыл планын хуусаа бетинде күсеткен.

Механизацияның ачызы-биле

Эрзин районун «Мөрөн» колхозу бо чылын механизацияланган хойжу бригаданы тургускан. Ол бригаданы тургусканын бээр малчынар элөөн хой чедикшилерин болган. Бригаданың мурнунга тургустунган кол чугула

айтырыгынын бирөөн бо кышка белеткед турган. Бо талазы-биле ажыларын күштедиргеш, малчынар боттарынын күжү-биле 92 тонна эки шынарды сөгөннө белеткен, оон 16 тонназын кыштагыларга сөөртүп чедирген, 12 кыштагылар бүрүн септеткен. Уи механизацияланган бригадага колхоз баштаар чери бир автомашиналы болгаш бир тракторун шуут быжырдан. Малчынарнын боттарынын күжү-биле 2 аал ишти чурттаар чурттага бажынын түдүк дооскан, ажылаага киирген.

Бригада күрөө мурнуна алган социалист хүлээгелерин күсеткен. Чыжээ, 92 центар дүктү күрөөнө садар хүлээгелди тургаш, 99,9 центарды, 480 центар эгиттин ордуна 510 центарын саткан. Бригада ийитиле-биле бир хойга ошаңдып, мурнакчы түдүкчулар деп күүсетип туралар.

Механизацияланган хойжу бригаданың тус-тус хойжуларында хой малдык продукттарын алдыр талазы-биле көсүк чедикшилериди болган хойжулар аваш өвөс. Хойжулар Ойдуң 100 хойга ошаңдыр 105 хураанын, Шойжап—101 хураанын менди алганыр. Манди-Байлар 512 ирттерин ирт бүрүзүдөн 4 кг дүктү, Балдан-Сааза 546 хойунуң бирөөндөн-не 3 кг 870 грамм, Баннай-Намын хой бүрүзүдөн-не 3 кг 600 грамм, Кур-Базыр өңир чыгыс хураганарының баш санындан ортумаа-биле 2 кг 700 грамм дүктү кыргып ап, мурнакчылар болуп турар.

К. ӨЗБЕЙ.

Малчын агитатор

«Шепкээр» совхозтуң хойжу коммунист С. Ч. Лопсан СЭКП-ниң XXII съездининге күш-ажылчы белектиң уткушкан. Бодунуң колданында төртүр 314 хойдан 340 хурааны менди дортурубушкан, чурт хойунуң бирөөндөн-не 2 килограмм дүктү кыргып алган.

Чайгы олардыкшынын эки организастаанында эл Лопсандын хойун күжү шууту ормултан өрү семис. Кыштаада кажааларынын септелгезин боду кылып алган. Ол ийнеке 140 центар сөгөннө бодунуң күжү-биле белеткен.

С. Ч. Лопсан чүгө мурнакчы малчы өвөс, мында партия организастаанын ийнекей агитаторларынын бирөөн. СЭКП-ниң XXII съездинин материалдарын боду эки өөрөмпашаа, оңу малчынар ортузунга таныштырып турар.

О. МАНЗЫРЫКЧЫ.

Саанчы

Тес-Хем районун Ленин аттыг көдө ажыл-агый артелинин бирги сүт-бараан фермазынын саанчыны эш Даңдаш-Баяр чеди чылдын үшкү чылынын эгезинде бодунга бырөөндөн-не ортумаа-биле 1100 кг сүт саар хүлээгелди бодунга алган турган.

Эрткен тос айларда саанчы эш Даңдаш-Баяр ийитиле-биле 14.971 кг, азы бир ийнеке ошаңтыр 1247 кг сүтү саап, оңу СЭКП-ниң съездинге белек болдурун.

Д. БИЧЕ-ООЛ.

СОФИЯ. СЭКП-ниң XXII съездинин бистин бо үеистин эң улуг болушунуң—деп, «Кооператив» селде солун съездинин ажылын ийелде турар. Бистерге, болгаларга, Совет Эвилелинниң коммунист партияның XXII съездинин ажылы тергенин улуг учурдузалай болуп турар, мынчалаш СЭКП-ниң Программасын белек бистин база-ла программасын совет улустарың оруу биске база-ла магалыг келер үени ботландырыңчы эң-не кыска орук болуп деп санап турар бис. XXII съезд болгар ажыкчы чонларын социализм тургузушкунуңа чаа-чаа чедикшилерге, тайбың болгаш бистин улзууустуң аас-кежин дээр карак кызыа демиселче орук киир турар деп, ол солун онзаап демделгези.

БУХАРЕСТ. СЭКП-ниң XXII съездин Румын Улус Республиканың ажыкчы чонлар сагыш-сеткилин ханышыкчы-биле уткаан. «Скитей» солун Совет Эвилелинниң коммунист партияның Программаның бүрүн тезистиниң паралап эгелээ. Эске солуннар СЭКП Программаның таймырларын паралап туралар.

СЭКП-ниң XXII съездинин база Совет Эвилелинниң коммунист партияның болгаш совет улустың делегейин коммунист шимчээшкенин, бүгү кижилер тегелетенин салым-чулуна кайтамчык улуг учурдузалай болушкун болган деп «Скитей» солун «Коммунизмниң чаа тинделгелерин» деп эгелги мурнуку чүтүлгө бижаа.

Маркс биле Энгельстин «Коммунист манифестин» соода СЭКП Программасын шыкшан индиг учурдузалай документ, мынды улуг үлөшкенин болдурун документ төөгү туруп көрбөз.

Бүгү партияның болгаш совет улустуң коллективтиң чогадыкчы боданың үр-түнеин болуп СЭКП-ниң Программасын болса ССР-ге социализм тургузушкунуңуң аажок улуг дуржулгазын, социалист өскө-даа чурттарын, делегейин коммунист шимчээшкенин, национал-хосталганын шимчээшкенин дуржулгаларын чогадыкчы Эу-биле түнөп ийитилешипашан, Маркстин, Энгельстин, Ленинниң революст теориянының хөгжүдөлгезин чаа үе-чандан ажыткан.

СЭКП-ниң XXII съездинин ажылынын бүгү чорудулганы Ленинниң улуг партиянының чыгыс эвин чаыналгала-биле көргүскөн деп, «Скитей» солун оон мынд демделгези.

Съездинин төөгүлүк документтерин делегейин коммунист шимчээшкенин мурнакчы отряды СЭКП-ниң дуржулгаларын марксизм-ленинниң партиялар белин-биле үнелде турар. Румынияның ажыкчы партияның марксизм-ленинниң политиказын амырларда ботландырып дээр демиселче румын улусту улам-на сорук киирип турар. Улуг совет улус-биле, социалист акы-думка өскө-даа чурттарын улустары-биле кады румын улус Ленинниң тутунуу алаа-биле, партияның улуртулгазы-биле нинти херектиң тинделгези дээр демиселче бурунгар бар чоруу деп, чүтүдү түнөйлөдөгү демделген турар.

БЕРЛИН. ГДР-ниң солундарынын мурнуку болгаш редакция чүдөлгө СЭКП-ниң XXII съездинин ажылы доозулганын тураскааттыган. «Нес Дайчанд» солун «Ажыл кириткелерин, шерт» деп эгелги чүтүлгө мынчалар бижаа: коммунизм тургузушкунуңуң ол съездин бүгү-ле үелерин төөгүзүңе кирер. СЭКП-ниң XXII съездинин чүгө чырыктык келер үениң перспективаларын ажылып турар эвес, харын делегейде күштерин дөңсөтүүрүн ол тодаргай көргүзүп турар. Социалист делегей үеистин коммунист үеистин шиптирлөкчү күжү болу берген.

ПРАГА. ЧКП ТК-ниң органы «Руда право» солун Совет Эвилелинниң коммунист партиянының Программаның текстинин бурун-биле паралап үндүргөн. Программаның текстинин кырында улуг эгеле — «Бистин үеистин коммунист манифестин» деп бижаа. СЭКП-ниң XXII съездинин ажылынын доозулганын болгаш партияның чаа Программасын тураскааттыган, «Коммунизмниң хүнү үнүп келген» деп улуг мурнуку чүгө солунунуң бижааны болза: Совет Эвилелинне коммунизм херек кырынга тургузарынын Программанын чугаалажып көргөн болгаш хүлээп алган СЭКП-ниң XXII съездинин учур-дузазын чүдөл дээр, кижилер тегелетенин төөгүзүңе чаа эрани оң эгелээндө, чаа делегейин данын кымыскасында болур. СЭКП-ниң Программаны—ол дээрге эң-не шыгаргангай теоретиктиң болгаш политиктиң документ, бистин үеистин коммунист манифестин болур. Оң онзагай чүтүдү болза коммунизм тургузарынын ажылын планы болуп турар бүгү-ле чүтүдү эртем талазы-биле үндөйлөзүн болур.

Партияның XX съездинин шиптирлеринге уурдалып турган бүгү-ле күштерге улур коммунизмче орункат совет нинтилеринде хөгжүүрүңе кандыг-даа яны шалкыткан турган бүгү-ле догматиктерге болгаш ревизионисттерге улур Ленинни Топ Комитеттиң эрес-динде демиселин СЭКП-ниң XXII съездин белин-биле үндөзүн болгаш чоргаарал-биле чүтүдүзүңүң көргөн. БУДАПЕШТ. СЭКП-ниң XXII съездинин тайбын болгашларына төөгүзүңүң үе болуп төөгүңе кирер деп, «Мадьяр немиз» солун бижаа. Совет Эвилелинниң даштык политиказын алыс утказы тайбыга бараан болуру, күрөөлерин тайбын кожа-хелдөө догунашкынын боттаандыры болгаш хандыры болуп өскө-

кераш чок артып турарын тайбын камгалаарынын херезин ийиткич кылдыр көрүп турар бүгү-ле кижилер Эулууг-ла өөрүшкү болгаш сеткил ханышыкчы-биле демделген туралар.

Дайын болгаш тайбын дугайында айтырыг амы үени эң-не дегелде лиг айтыры болуп турган болгаш болуп артар-даа деп, СЭКП-ниң XXII съездинин резолюцияны онзаалап демделген турар. Амы үеде кижилер тегелетенин аңгыландырып турар социал болгаш политиктиң айтырылар бодунуң шиптирлөшкенин тыпкан турар ол бүгү үеде тайбын кожа-хелдөө догунашкынын чедип ап болур деп тодаргай чарлааш, тайбынга мынчалык бүгү кижилер тегелетенин ийдегелин тодарканы-биле СЭКП-ниң XXII съездин төөгүгө тайбынниң съездин болуп кирер.

ВАРШАВА. Совет Эвилелинне болгаш бүгү социалист лагерге, делегейин коммунист шимчээшкенин, а ол шыкшан бүгү делегейге депшигай болгаш тайбынниң херезин СЭКП-ниң XXII съездинин улуг учур-дузалай дугайын «Трибуна люду» солун бижаа. Амы салгакчыларың амырлардын ийитинде-ле коммунист ийитиледи тургузарынын Программаның кижилер тегелетенин төөгүзүңе бир дугаар хүлээп алган деп, солун демделген турар. Ол программаны хүлээп алганынын фактызы Совет Эвилелинниң амырларында болгаш делегей арезинде күштерин дөңсөтүүрүңе болган өскерлерин эң-не тодаргай-биле ийитилди характерлеп турар. 100 ажы чылды мурнунда Маркстин болгаш Энгельстин «Коммунист манифестин» чаагай амырларды болгаш социал чөптү чоруктуң ийитилелин дугайында күзел-бодалай социалист болгаш ажыкчы шимчээшкенин демиселин эртемниң программасы кылдыр хуудулган. Совет Эвилелинниң коммунист партиянының чаа Программаны коммунист ийитиледи тургузарынын идеяны хөдөлгезин кийнериң херек кырында программасы кылдыр хуудулган.

ПХЕНЬЯН. СЭКП-ниң XXII съездин коммунист тургузушкунуңуң калбарының көдүрүп үнөс совет улустуң амырларына, коммунист болгаш ажыкчы шимчээшкенин быжылаар болгаш хөгжүдөр дээр демиселге аажок улуг учурдузалай болуп турар деп, «Нодон синму» солун бижаа. Солунуң айткан турары болза, СЭКП-ниң съездин коммунизм тургузушкунуңуң адалары съездин болур. Съезд Совет Эвилелинниң улуг коммунист партиянының чыгыс эвин болгаш сыйып каттышканын, партияны догдалары сыйып каттышкан совет улустуң аажок улуг чогадыкчы күштерин чайынаандыр көргүскөн. СЭКП-ниң чаа Программаны—марксизм-ленинниң улуг документ болур, коммунист ийитиледи тургузарының өндүр улуг планын болгаш оңу боттаандырынын хемчелерин ол документ айткан болгаш

Баштайгы хуннерде

Таңды районун аңчыларынын чөөк болган хураалы бо чылдын сезонунда үең мундан өвөш эвес динниң болгаш өскө-даа тыншты Төрөөн чуртта киирерин хүлээген. Оңу долдуру, харын элөөн ажыр күсүдөш болурунч аргалары бол.

Таңды-Уданын сыннардында дийл мурнуку кайы-даа чылдардан элөөн болуп турар. Тынышша мергезеңн көптүн база кызымак анык-даа аңчылар районда хей. Оларын шилдеп, эки дерип аътгарар чоруп тыншты планын чедикшиниң боттаандырынын хандыраар.

Бо чугула ажыл-херекти чамык ажыл-агый удуртучулары үнелдөөй турары четпес. Чыжээ, «Совет

социализмниң база коммунизмниң чылааш чок тинделгезин, капитализмниң болгаш империализмниң бурун дүжери эртем Эузуу-биле үндөзлөзүн. Эш Н. С. Хрушчева баштаган СЭКП Топ Комитетинин удуртулгазы-биле совет улустуң чедип алган бүгү чедикшилеринге көрөй улус бодунуң чедикшилерин кылдыр өөрүп, коммунист ийитиледи тургузар талазы-биле СЭКП-ниң съездинин ийид үндүргөн аажок улуг Программаның Совет Эвилелинниң коммунист партияны болгаш совет улус чедикшилерин күсүдөш дээрине бурулдуг деп, «Нодон синму» солун бижаа.

ХАНОЙ. «Нян Зан» солунуң бижиг турары болза, СЭКП-ниң чаа Программаны—бистин үени коммунист манифестин болур. СЭКП-ниң Программаны коммунист болгаш ажыкчы шимчээшкенин, бүгү кижилер тегелетенин хөгжүдөлгезин үнелде четпес салышканы болур дээрзин ук солун демделгези. Программаны социалист лагериниң хөгжүдөлгезин ийити чаа шынар демдектерин ийид үндүргөн болгаш чөөк чаа камгарышпас чорукту чедип алган чурттарың хөгжүдөлгезин оруун айттып, социализмче баар орукту оларга салып берген.

ГАВАНА. «Венсерос» деп радио солун СЭКП-ниң XXII съездинин түнөйлөдөгү тураскаал болдурун редакция чүтүдү бүгү чуртка радиобиле дамчыткан.

Ол чүгөдө чугаалап турары болза, съездинин хүлээп алган коммунизмни тургузарынын Программаны Ленинниң партияны догдалары сыйып каттышкан бүгү совет улустун хуну бурудеги практиктиң тодаргай сорулгазы апарган.

«Коммунизмни күш-ажыл-биле, чүгө миллион-миллион кижилерин күш-ажыл-биле тургузуп болур». Н. С. Хрушчевтиң бо сөстөрн өөрүшкү-биле номчувай баар аржак болур деп, солун үргүчүлүк бижаа Ажыкчы чонларга, бодунуң болгаш белек сеткилдиг бүгү эр, херезең кижилерге улуг йөрөөдөй салган ол сөстөр бүгү делегейин ажыкчыларынын болгаш тараачыларынын чоргаларын бодурун турар. Кижилер Төрөөн чуртувус даштыкы дарлаалан хосталгаш социализмни тургузуу эгелээ турда, бистин улзуу-улус ол сөстөрн бодунуң чөөк чегер кылдыр чүрөктүн ханымындан хүлээп алган.

Н. С. Хрушчевтиң ол сөстөрн бистерин шипууустуң аас-кежин кылдыр кижилер бүрүзүңүң мергезинде дымкалып турар, чүгө дээр, бистин чуртувустуң келер үени бистин бот-эргелиг улзууустуң күш-ажылдан база камгарыш турар деп, радио солун демделгези. Ленинни чыдары Кызыл шөлдөн эртемги хүнүң херели мыкшан хаваланып турар келер үени дугайын бодовышша, быжыр бурузелени ийдегелдеп, кижилер тегелетенин тинделгезин бодунуң күштеринин хире-чегезин биле дузалавышша, СЭКП-ниң XXII съездинин түнөйлөдөгү бистин революст улзууустуң байыр чедирип турарынын учуру-даа бодур.

Россия» колхоз сезонда 5000 дини болгаш өскө-даа тыншты оруугазын киирин азыр сорулгагы. Колхоз даргазы эш Дубатов аңчылары организастап аътгарар тургаш,—бисте ажыл бажын ашша, аңчылар аътгарар шыдаас бис—деп турар. Районуң аңчылар хураалында төлөө бөзүн чурттуулан.

Тынышша мергезеңн, ол талазы-биле улуг сонургалдыг аңчылар колхозта дыйа хей. Сөөлү түнөйлөп ап көөргө колхозтан чүгө 6 лажы аңаан үнөп. Оларын аът-хал, дерип-херексел-биле хандыраарына колхоз баштаар чери дузалашына хомдунчуг.

М. СЕВЕН.

Редактор Д. Б. БАЙЫР-ООЛ.

Аңчыларның хүлээлгези

Чөөн-Хемчик районун аңчыларынын чөөк чаа болуп өрткөн селде бо аныыр сезонунда аныыр-тыншты ажылын организастыг чорударын чугаалашкан. Слеттуң шиптирлөшкөдө өрткөн чылын аныыр ажылы районга организастык чоруттуганын демделгези-лашап, өдүк планын долдуру болгаш ажыр күсүдөш болурунч аргаларын тодаргай чугаалашкан.

Бо аныыр сезонунда 650 аңчылар аъттанып, дертүк кварталда 63 муң рубльдин өдүүн күрөөгө дузаа-

КИНОТЕАТРЛАРГА

«ВЛЕСМ 30 ЧЫЛЫ» (улуг залга) «Уругларга чаа программа» 9.30 шакта. «Рулү туудуңуңуң эрес чоруу» 11.30, 1.30, 3.30, 5.30, 7.30, 9.30 шактарда. (Биче залга): «Уругларга программа» 12.30, 2.30 шактарда. «Бистин адаларыныстың чалы чылдары» 4.30, 6.30, 8.30 шактарда.

«БАА-ХЕМ»: «Сөөлүг дааштаашкын» (делгем экраныг) 11.15, 1.15, 3.15, 5.15, 7.15, 9.15 шактарда. «ВНПСЕИ»: «Мишель болгаш Мишутка» 10.30 шакта. «Ады болгаш нарак көрүшүүнүң» 12.30, 2.30 шактарда. «Ады нуудумчу» 4.30, 6.30 шакта. «Революцияга төртүтүнгөн театр», «Ады нуудумчу» 8.30 шакта. «ВОСТОК»: «Дайзынын шуурган» 3.15, 5.15, 7.15, 9.15 шактарда.